

«بهره‌وری، محور توسعه و عدالت اجتماعی»

بیانیه انجمن توسعه بهره‌وری ایران

در ارتباط با زمین لرزه اخیر استان کرمانشاه

به نام خدا

انجمن توسعه بهره‌وری ایران، ضمن ابراز تسلیت به بازماندگان زمین لرزه مورخ ۲۱ آبان ماه جاری و و آرزوی شادی روح برای عزیزانی که در این حادثه مهیب جان خود را از دست دادند و همچنین سپاس از مردم فهیم و متعهد کشورمان که به حق نشان دادند در شرایط اضطراری با همه توش و توان خود به یاری هم‌میهنان گرفتار خود می‌شتابند، توجه مدیران و مسئولان محترم کشور را به نکات زیر جلب می‌کنیم:

۱- وقوع حوادث غیر مترقبه طبیعی، مانند سیل، زلزله و آتش سوزی، حقیقتی انکارناپذیر است و تا زمانی که بشر بر روی این کره لرزان خاکی زندگی می‌کند، می‌تواند جان و مالش را تهدید کند. یکی از معیارهای توسعه نظام مدیریت و استفاده بهینه از منابع در دسترس هر کشور نحوه برخورد حاکمیت با این پدیده طبیعی است. علی‌رغم نمایش یکپارچه گی ملت بزرگ ایران در مساعدت آسیب دیدگان از منظر مدیریت بحران، ترافیک چند کیلومتری افراد و گروه‌های مجزا برای کمک در منطقه، ضعف نظام مدیریت بحران کشور را به ما گوشزد می‌کند و این انجمن خواستار بررسی و بازنگری در این خصوص است.

۲- مهم‌ترین اصل در مقابله با بحران، آمادگی و آماده‌سازی در حوزه‌های مختلف نیروی انسانی، منابع مالی، تجهیزات و امکانات فیزیکی و فن‌آوری اطلاعات است. زمین لرزه اخیر نشان داد که آماده‌سازی، هنوز در حد ادبیات موضوع هم به چشم نمی‌خورد. آموزش نیروی انسانی در پایین‌ترین حد و معطوف به مانورهای است که اکثراً جنبه نمایشی دارد و شبیه‌سازی واقعی حادثه، چندان مطرح نیست. آمادگی نهادهای ذیربط برای مقابله با بحران، اطلاعات منسجم از مناطق خطرناک و برآوردهای نزدیک به واقع از گستردگی و عمق فاجعه، بسیار نازل است تا جایی که یکی از مسئولان محترم حوادث غیر مترقبه استان فرموده‌اند، در برابر این حادثه غافلگیر شدیم!! یا مسئول مدیریت بحران کشور در اولین بیان گزارش تلویزیونی تعداد افراد فوت شده را دو نفر

«بهره‌وری، محور توسعه و عدالت اجتماعی»

- اعلام نمودند!! بنابر این شرط اساسی در پیشگیری از تکرار حوادث تلخ و فراگیر در کشور، برنامه ریزی عملیاتی برای آمادگی و آماده سازی در برابر بحران، در همه جنبه های آن است. به عنوان یک کشور حادثه خیز، نیازمند بازنگری کامل در تمامی سطوح مدیریت بحران هستیم.
- ۳- تجربیات سایر کشورهای جهان، و حتی پیشرفته ترین آنها نشان می دهد که با وجود داشتن ابزارها و زیرساخت های مطمئن در برابر حوادث طبیعی، نخستین کسانی که در شرایط اضطراری به یاری آسیب دیدگان می شتابند، خود نجات یافتگان محلی هستند. بنابر این پیش بینی تمهیداتی از جمله آموزش کمک های اولیه، تدوین دستورالعمل های اجرایی، طراحی کیت های نجات و شیوه های امداد و نجات برای مناطق آسیب پذیر، تاثیر چشمگیری در کاهش خسارات و آسیب های جانی ناشی از حوادث بزرگ دارد. آموزش ها باید در قالب فیلم های مستند، کتب آموزشی، مانورهای واقعی زندگی در شرایط سخت، به صورت منظم در کشور اجرا شود.
- ۴- سرمایه انسانی هر جامعه، در رابطه متقابل تفاهم و اعتماد حاکمیت و ملت تبلور می یابد. نحوه مشارکت مجزا و شخصی نسبت به کمک به آسیب دیدگان، بیانگر عملکرد ضعیف و بعضا همراه با عدم شفافیت کافی مدیریت بحران کشور است. لذا اعتماد و همسویی سرمایه انسانی جامعه نسبت به نظام مدیریت بحران به پایین ترین درجه خود نزول کرده است. دولت باید اعتمادسازی را با شفاف کردن اقدامات، برخورد قاطع با سوء استفاده گران، تدوین برنامه های شفاف برای مقابله با خسارات بر اساس زمانبندی مشخص و حضور موثر و نزدیک مسئولان در میان مردم آسیب دیده، جبران نماید.
- ۵- با توجه به رشد چشمگیر امکانات زیربنایی دیجیتال، داشتن پایگاه اطلاعات آماری از ساکنین مناطق آسیب دیده، (استفاده از ابزار GIS) حتی در دوردست ترین روستاهای مرزی نیز امکان پذیر است. در شرایط بحرانی داشتن آمار و اطلاعات به روز شده از جمعیت، ترکیب جمعیت و سایر مولفه های اجتماعی آنان، برای تصمیم گیری های بعدی اهمیت حیاتی دارد.
- ۶- بازسازی و اصلاح زیرساخت های مخابراتی، راه، تامین امنیت، آب، برق و روشنایی، آب آشامیدنی سالم و جان پناه مطمئن، از وظایف حاکمیتی است و مردم قادر به تامین آنها نیستند. دستگاه های دولتی مرتبط باید به دور از هیاهو و احساسات، در چنین شرایطی، هر یک به انجام وظایف تعیین شده خود خارج از روال سخت و سنگین جاری دولت و با ساختاری بهره ور و چابک

شماره: ۹۶/۱۴۹

تاریخ: ۹۶/۰۸/۲۷

پیوست: ندارد

«بهره‌وری، محور توسعه و عدالت اجتماعی»

بپردازند. این مهم نیازمند تقسیم وظایف بصورت تخصصی است. به طور مثال، از کارشناسان و مسئولان وزارت راه و شهرسازی انتظار می‌رود آمار خسارات ساختمان را تهیه و در بازگشایی راه های ارتباطی فعالیت کنند و نباید وارد حوزه نجات و امداد شوند که وظیفه نهادهای آموزش دیده و مجهز نظامی و انتظامی و هلال احمر است. مشارکت مردمی، چه به صورت حضوری برای کمک به مصدومین و چه با ارسال کمک های مردمی، از موهبت های جامعه اسلامی است که باید به عنوان یک نقطه قوت از همه مزایای آن بهره گرفت. اما نجات جان مصدومین از زیر آوار، کاری تخصصی است و تنها نهادهای آموزش دیده حق دارند به این حوزه ورود کنند. حضور بی رویه و بدون کنترل مردم در منطقه آسیب دیده، کار امداد رسانی را مختل می‌کند. چه بسا مصدومینی که در زیر آوار گیر افتاده اند و به دلیل کمک غیر حرفه ای مردم، قطع نخاع شده اند. ساماندهی مشارکت های مردمی، باید به سازمان های غیردولتی (NGOs) حرفه ای سپرده شود که اعضاء آن آموزش های لازم را دیده و از توان بسیج مردمی برخوردارند.

۷- با توجه به شرایط خاص کشور ما در حوزه رسانه، رسانه های ملی نقش بسیار پراهمیتی در انتقال صحیح اخبار حادثه و جلوگیری از انتشار شایعه پردازی، کمک به یافتن بستگان از هم دور افتاده، انتقال کاستی ها و هماهنگی های حین عملیات امداد و نجات، به عهده دارند. رسانه ملی فراگیر (صدا و سیما) باید به دور از هر گونه حاشیه پردازی و با صداقت کامل اخبار حادثه را در اختیار مردم بگذارند. در شرایط ناپایدار بحرانی، مردم آسیب دیده، دست اندرکاران و مسئولان به روحیه و انگیزه نیاز دارند که رسانه ها به خوبی می توانند انگیزه لازم را برای آنها فراهم کنند.

۸- همه تلاش های عمومی برای یاری رسانی به آسیب دیدگان، نباید معطوف به چند روز نخست وقوع حادثه باشد. بعد از فروکش کردن احساسات عمومی، مردم آسیب دیده بیشتر به کمک و حمایت نیاز دارند. کسانی که وسیله کسب و کار خود را از دست داده اند، به حمایت شرکت های بیمه و کمک های دولتی نیازمندند. کسانی که سرپرست خانواده را از دست داده اند، برای تامین معاش خود دچار مشکل خواهند شد، سردی و گرمی هوا مسائل خاص خود را به همراه دارد. لذا توزیع زمان بندی شده خدمات و طبق برنامه ای که پیش بینی آن چندان هم دشوار نیست، در این شرایط، بسیار برای آسیب دیدگان ضروری است. وجود کیت های نجات و دستورالعمل های

شماره: ۹۶/۱۴۹

تاریخ: ۹۶/۰۸/۲۷

پیوست: ندارد

«بهره‌وری، محور توسعه و عدالت اجتماعی»

استاندارد مقابله با بحران برای دولت‌های محلی (شهرداری، فرمانداری و استانداری و سازمان‌های محلی مرتبط)، به این امر کمک شایانی می‌کند.

۹- مقابله با بحران امری چند وجهی و چند تخصصی است. آوار برداری اصولی، توجه به خواسته‌های اجتماعی و روانی آسیب دیدگان در کنار خواسته‌های پایه فیزیولوژیکی، توجه ویژه به خواسته‌های کودکان و سالمندان، همدردی درست با بازماندگان حادثه، توجه به دام‌های آسیب دیده به عنوان تنها منبع کسب درآمد بخش زیادی از عشایر کشور، تسهیل در دسترسی به نقدینگی مورد نیاز، توجه به کرامت انسان، بازبایی و اصلاح مدارک حقوقی که در زیر آوار مدفون شده‌اند و مسایلی از این قبیل، همکاری طیف گسترده‌ای از مهندسين، مدیران، جامعه‌شناسان، روانشناسان، پزشکان، دامپزشکان و حقوق دانان را طلب می‌کند. لازم است دولت برای بسیج امکانات تخصصی و مردمی برنامه عملیاتی معینی تدوین نماید. امید است در این خصوص برای تدوین راهکارها، آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های مقابله با حوادث غیرمترقبه ضمن استفاده از تجارب سایر کشورها، توان کارشناسی داخل کشور را نیز به کار گیرند.

در خاتمه این انجمن، از همه کسانی که برای نجات جان هموعان خود، همکاری کردند، روزها و شبهای سرد پاییزی را در کنار خانواده‌های آسیب دیده سپری کردند و حتی از بذل جان خود نیز دریغ نداشتند، صمیمانه قدردانی و اعلام می‌کند که مهمترین عامل ارتقای بهره‌وری هر کشور سرمایه انسانی است. بر این اساس، توجه نظام مدیریت اقتصادی کشور را با توجه به نمایش همدلی ملت به این مهم معطوف می‌داریم که با اصلاح فرآیندهای مدیریت بحران از هدر رفت منابع و سلب اعتماد مردم و همراهی ملت در استفاده بهینه از منابع کشور بهره‌گیرند.

بدیهی است این انجمن در راستای ارتقای بهره‌وری که همانا ارتقای رفاه جامعه را در بر خواهد داشت. آمادگی خود را برای هر نوع همکاری در جهت بهینه‌سازی فرآیندهای مدیریت بحران کشور اعلام می‌دارد.

انجمن توسعه بهره‌وری ایران

آبان ماه ۱۳۹۶

شماره: ۹۶/۱۴۹
تاریخ: ۹۶/۰۸/۲۷
پیوست: ندارد

«بهره‌وری، محور توسعه عدالت اجتماعی»